REGERINGSRÄTTEN

RR RÄTTSFALL

Förfogande över fastighets avkastning genom gåva.

Besvär av lantbrukaren A. angående inkomsttaxering år 1949. — A. hade genom gåva till en gift dotter avhänt sig två kor och två kalvar, som hörde till kreatursbesättningen å hans jordbruksfastighet. Djurbesättningen hade vid beskattningsårets ingång omfattat 2 hästar, 10 kor, 7 ungkreatur och 7 svin samt vid beskattningsårets slut 3 hästar, 8 kor, 8 ungkreatur och 8 svin. A. ansågs skattskyldig för inkomst för de bortgivna djurens värde, 1.000 kr. (RR:s utslag den 18/10 1955.)

Anm.: Jämför RÅ 1945 ref. 41, 1948 ref. 60 och 1950 ref. 27.

Personbil i jordbruk, förlust å borgensförbindelse, anskaffande av kylaggregat och inköp av säng till arbetarbostad.

Besvär av arrendatorn K. angående inkomsttaxering år 1950. — K. yrkade avdrag med 8.100 kr för inköp av personbil. K. ansåg sig berättigad till avdraget, enär han köpt däck, slangar och motor samt bekostat underhållet på sin faders bil som förut använts i jordbruket. Inköpet av den nya bilen vore således ersättningsanskaffning. K. yrkade även avdrag med 1.251 kr för reparation av bil. Då K. led av ischias och inte kunde taga sig fram längre väg till fots eller cykel, var K. beroende av bilen för att kunna sköta jordbruket. — Avdrag yrkades med 942 kr för förlust å en borgensförbindelse. Denna borgen hade jämte andra lantbrukare tecknats för en smed i avsikt att få en smed till socknen. Det vore därför fråga om en omkostnad i jordbruket. — K. yrkade avdrag med 925 kr för ett kylaggregat för mjölk, som skulle ersätta en tidigare isstack. — Slutligen yrkade K. avdrag med 27 kr för en säng som anskaffats till elevbostad, vilken säng ersatt en totalt förbrukad säng. PN vägrade de yrkade avdragen. KR: ej ändring. RR nedsatte taxeringarna med 1.275 kr, enär med hänsyn till vad i målet förekommit. K. finge anses berättigad till avdrag för bilkostnader och för kostnader för inköp av säng till arbetarbostad med tillhopa 1.275 kr, men K. icke visat fog för sin talan i övrigt. (RR:s utslag den 20/10 1955.)

Beräkning av återvunna värdeminskningsavdrag.

Besvär av byggmästaren P. angående inkomsttaxering år 1952. — P., som — efter att under en följd av år ha bedrivit byggnadsrörelse i handelsbolag med en broder — under beskattningsåret tillsam-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:06

mans med brodern till ett nybildat aktiebolag överlåtit bl. a. vissa i handelsbolagets bokföring upptagna fastigheter till deras bokförda värden såsom likvid för av P. och hans broder tecknade aktier i aktiebolaget, beskattades för intäkt genom fastighetsöverlåtelsen till belopp av 116.997 kr. Detta belopp motsvarade vad å P. belöpte av skillnaden mellan för fastigheterna vid tidigare taxeringar åtnjutna värdeminskningsavdrag, å ena, samt hos handelsbolaget bokförda avskrivningar å fastigheterna, å andra sidan. — Hos KR yrkade P. att icke varda beskattad för berörda belopp 116.997 kr. KR: ej ändring. I anledning av P:s besvär hos RR framhöll TI bl. a., att beträffande kommunalbeskattningen finge man fasthålla vid att fastigheterna utgjort lager i rörelsen och att värdeminskningen alltså ginge tillbaka till lagervärderingen vid olika tidpunkter. Om en rörelseidkare värderat lagret på sådant sätt att han vid den årliga inkomsttaxeringen icke kunnat utnyttja procentavdraget för fastighet, kunde icke detta föranleda att han senare år skulle äga tillgodoräkna sig ifrågakomna belopp för motsvarande nedsättning av kommunaltaxeringen. Anspråk på en sådan utjämning strede i olika avseenden mot utformningen av taxeringen av rörelseinkomster och syftet med garantiskatteavdraget. — RR: ej ändring beträffande taxeringen för statlig inkomstskatt. Vidkommande taxeringen för kommunal inkomstskatt kunde P. icke anses skyldig utgöra sådan skatt för återvinning av berörda avdrag, i den mån dessa ej minskat de belopp, för vilka P. tidigare taxerats till kommnal inkomstskatt. Då emellertid närmare utredning saknades i detta hänseende återförvisades målet i denna del till PN för ny behandling. (RR:s utslag den 13/10 1955.)

Dödsbo har vid försäljning av rörelse ansetts skattskyldigt för återvinning av värdeminskningsavdrag, vilka åtnjutits av den avlidne.

Besvär av TI angående dödsboets efter apotekaren W. inkomsttaxering år 1949. — TN beskattade dödsboet för realisationsvinst vid försäljning av inventarier i en av W. bedriven apoteksrörelse. Hos PN yrkade dödsboet undanröjande av denna beskattning, enär inventarierna icke förvärvats genom köp, byte eller därmed jämförligt fång och den uppkomna vinsten förty icke utgjort för dödsboet skattepliktig inkomst. PN biföll dödsboets yrkande. Hos KR hävdade TI att, även om skattskyldighet icke förelåge för dödsboet för realisationsvinst, skattskyldighet likväl förelåge för vid försäljningen återbekomna, tidigare av den avlidne åtnjutna värdeminskningsavdrag. KR fann ej skäl bifalla besvären, enär vad dödsboet erhållit genom försäljningen av ifrågavarande inventarier icke till någon del kunde anses hava utgjort skattepliktig inkomst. — RR yttrade: I målet är upplyst, att anskaffningsvärdet å ifrågavarande inventarier varit 27.103 kr, att W. vid inkomsttaxeringar åtnjutit värdeminskningsavdrag för inventarierna med tillhopa 15.118 kr och att dödsboet sålt desamma för 32.151 kr. Väl har icke genom försäljningen för dödsboet uppkommit någon skattepliktig realisationsvinst, men enär vid försäljningen återbekommits de belopp om tillhopa 15.118 kr, för vilka på sätt ovan angivits avdrag i beskattningsavseende åtnjutits, har dödsboet förty jämlikt punkt 3 d) i anvisningarna till 29 § KL, sådan denna punkt löd enligt lagen den 26/7 1947 (nr 575), skolat upptaga nämnda belopp såsom intäkt av rörelse. (RR:s utslag den 14/10 1955.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:06

Skattskyldighet för aktieutdelning, då rätt till utdelningen förvärvats genom gåva utan rätt till aktien.

Besvär av avdelningschefen L. angående inkomsttaxering år 1950. — Bland L:s förmögenhetstillgångar ingick bl. a. 137 aktier i Rederiaktiebolaget Transatlantic. L. uppgav emellertid ingen utdelning å aktierna. Anledningen härtill angavs vara att avkastningsrätten till aktierna innehades av en son till L. TN ansåg dock L. skattskyldig för utdelningen å dessa aktier. 1.370 kr och taxerade honom därför. TN ansåg det vara fråga om en förtäckt icke avdragsbar kostnad för sonens studier. L. hänvisade till innehållet i anvisningarna till 38 § KL. PN och KR: ej ändring. RR befriade L. från skattskyldighet för aktieutdelningen i fråga, enär i målet icke påståtts annat än att L:s son bekommit rätten till ifrågavarnade aktieutdelning, innan den blev tillgänglig för lyftning. (RR:s utslag den 18/10 1955.)

Anm.: Enligt p. 3 anv. fjärde st. till 38 § KL gäller att, därest den, som genom arv, testamente, gåva eller likartat fång förvärvat rätt till utdelning å svensk aktie utan att tillika förvärva aktien, innehade denna rätt när utdelningen blev tillgänglig för lyftning, skall såsom intäkt för honom upptagas utdelningen i sin helhet. Det är att märka, att utdelningsberättigad, som genom annat fång än arv eller testamente förvärvat rätt till utdelningen utan att också hava förvärvat aktien, jämlikt kupongskatteförordningen är skyldig att även utgöra kupongskatt för utdelningen. Jämför Skattenytt 1955 s. 196—197.

Förfogande över egendom (varulager) genom gåva — uttag ur rörelse.

Besvär av TI angående byggmästaren P:s inkomsttaxering år 1951. — Anton P. bedrev i handelsbolag med en broder Ola P. byggnadsrörelse i K. Den 30/12 1950 skiftade bröderna åtta fastigheter, vilka enligt handelsbolagets bokföring ingått i bolagets rörelse. Anton P. erhöll därvid tre fastigheter med taxeringsvärde av tillhopa 1.755.000 kr. Samma dag överlät han ifrågavarande fastigheter såsom gåva till sina barn. — Hos PN anförde TI: Ifrågavarande fastigheter finge anses ha utgjort varulager i handelsbolagets rörelse. Anton P:s åtgärd att ur rörelsen uttaga och till sina barn bortgiva fastigheterna vore av beskaffenhet att för honom medföra skatteplikt, vilken borde inträda i och med att fastigheterna bortgåves. Den vinst, som för Anton P. uppkommit genom transaktionen, borde beräknas på följande sätt. Såsom tillkommande post borde upptagas fastigheternas saluvärden. Med hänsyn till att den allmänna prisnivån å hyresfastigheter under år 1950 väsentligt överstigit då gällande taxeringsvärden ävensom till att åtnjuta avdrag för nedskrivning å fastigheterna borde återföras till beskattning borde rörelsen gottskrivas för högre värden än taxeringsvärdena eller skäligen för 110 % av taxeringsvärdena. Såsom avgående post borde upptagas fastigheternas bokförda värden, minskade med vid tidigare taxeringar åtnjutna, ej bokförda värdeminskningsavdrag. På grund av det anförda och med beaktande av viss reduktion beträffande den sålunda beräknade vinsten å en av de bortgivna fastigheterna yrkade TI, att Anton P. skulle beskattas för vinst å ur rörelsen uttagna fastigheter till belopp av 297.244 kr. — PN ogillade TI:s yrkande, enär gåvotransaktionen icke vore av beskaffenhet att böra föranleda inkomstbeskattning hos Anton P. — KR: ej ändring. — RR yttrade: Av handlingarna i målet framgår,

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:06

att Anton P. av bolaget förvärvat de ifrågavarande fastigheterna för 1.653.224 kr, eller det värde som för dem upptagits i bolagets böcker, och därefter givit dem i gåva till sina barn. Fastigheterna få i Anton P:s hand anses hava utgjort tillgångar avsedda för omsättning i rörelsen. På grund av överlåtelsen måste skatteplikt anses hava uppkommit för bolagsmännen med avseende å sådana avdrag för värdeminskning å fastigheterna, som de vid tidigare taxeringar åtnjutit men vilka icke motsvarats av nedskrivningar av fastigheternas bokförda värden. Såvitt angår taxeringar för statlig inkomstskatt och statlig inkomst- och förmögenhetsskatt har i målet lämnats obestritt, att summan av dylika avdrag uppgått till 61.768 kr, varav hälften eller 30.884 kr belöper på Anton P. Däremot saknas i målet utredning, i vad mån dylika avdrag åtnjutits jämväl vid taxeringar för kommunal inkomstskatt. — Ett motsvarande förvärv, som Ola P. gjort från bolaget, föranleder av samma skäl, att vid taxering för statlig inkomstskatt Anton P. beskattas för ytterligare 38.673 kr. — Genom gåvan måste Anton P. anses hava förfogat över egendom i sin rörelse under sådana omständigheter, att han blivit skattepliktig jämväl för skillnaden mellan det bokförda värdet och fastigheternas saluvärde. I målet har icke visats annan tillförlitlig grund för sistnämnda värdes beräkning än taxeringsvärdet, varifrån m.h.t. vad som upplysts angående taxeringsvärdet å fastigheten kvarteret Vasen nr 10 må avdragas 38.000 kr. Skillnaden kan förty skattas till 63.776 kr. — På grund härav höjde RR taxeringen för statlig inkomstskatt med 133.333 kr (summan av beloppen 30.884 kr, 38.673 kr och 63.776 kr). Beträffande taxeringen för kommunal inkomstskatt återförvisades målet till PN för ny behandling. (RR:s utslag den 13/10 1955.)

Periodiskt understöd?

Besvär av hemmansägaren J. angående inkomsttaxering år 1950. — J. yrkade avdrag för periodiskt understöd till fyra myndiga barn med tillhopa 61.445 kr, motsvarande av barnen under samma år erlagda premier för av dem tecknade pensionsförsäkringar. Närmast följande år yrkades avdrag med tillhopa 1.020 kr, motsvarande fortsatta premier. PN vägrade avdrag för beloppet 61.445 kr. KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 20/10 1955.

Anm.: Periodicitet ansågs tydligen icke föreligga i fråga om det av J. utgivna beloppet 61.445 kr. Att beloppet använts till pensionsförsäkringspremier torde sakna betydelse för frågan om J:s avdragsrätt.

Skattskyldighet här i riket.

Besvär av sjökaptenen S. angående inkomsttaxering år 1950. — S., som var ogift och inskriven å svenskt sjömanshus och som från den 25/3 1949 varit befälhavare på ett Rederi AB Nordstjernan tillhörigt fartyg, vilket gick under Panamas flagg på utomeuropeiska hamnar, hade sedan den 20/3 1949 hyrt en lägenhet i Bombay, som han kunde förfoga över och förvara sina möbler och andra personliga effekter i. Någon utredning om i vilken utsträckning S. vistades i Bombay förebragtes emellertid icke. Av S. gjort yrkande att befrias från skattskyldighet här i riket för sin under ifrågavarande tjänstgöring utom riket förvärvade tjänsteinkomst ogillades. (RR:s utslag den 16/9 1955.)

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-16 17:22:06